

der i de ny Kredse paany vil reise sig disse uhyggelige Valgkampe, som vi kjende fra gammel Tid, og som vi have set endog træde frem med Hændgribeligheder ved mange Leiligheder. Dem skulle vi ikke igjennem Lovgivningsmagten bidrage til paany at fremkalde. Naar vi overhovedet skulle ind paa at behandle en saadan Lov; saa undrer det mig, at den høitærede Indenrigsminister ikke har taget sig for at afhjælpe forskjellige andre Ting med det Samme. Men han har formodentlig tænkt, at han vilde overlade dette til Rigsdagen; thi han har ikke paa nogen Maade kunnet antage, at den skulde ville gaa til Forhandling af Loven, uden at flere andre Spørgsmaal vilde blive reiste med det Samme. Der er nu for det Første Spørgsmaalet om at gjøre Kjøbstæderne, overalt hvor der er Kjøbstæder i Kredse, til Valgstæder. Dette er et af de Spørgsmaal, jeg ikke vil reise, thi jeg var En af dem, der gjorde, hvad de formaade i 1848 og 1849, for at Kjøbstæderne kunde blive Valgstæder; og jeg finder, at det efter samtlige Forhold er billigt, at de ere blevne det. Men jeg mener, at den høitærede Regering har maattet sige sig selv, at dette Spørgsmaal ikke let vilde blive holdt ude, naar vi overhovedet skulde behandle denne Sag. Dernæst er der et Punkt, som jeg for mit Vedkommende er meget tilbøielig til at tage Hensyn til, naar vi i det Hele taget skulle ind paa Behandlingen af Sagen. Jeg kan ikke indse nogensomhelst Grund til at dele Valgkredse efter Amtsgænderne. Vælgerne have i deres Valg til Folkethinget ikke nogen særlig Amtsradsinteresse. Jeg ser ikke, hvorfor man ikke paa en meget bedre Maade kunde faa flere af vore Valgkredse inddelte, naar man ikke bryder sig om Amtsgænder. Jeg skal nævne et meget frappant Exempel i saa Henseende, nemlig Kjøge Valgkreds. Til Kjøge Valgkreds — og den ærede Regering har ikke foreslaaet nogen Forandring deri — hører der Folk, som bo lige op til Roeskilde Bys Grændser, som maa reise ned til Kjøge til Valg; medens de kun have ganffe faa Skridt til Roeskilde By, og paa den anden Side af Kjøge er der Folk, som kun bo et Par Bøsseskud fra Byen, men som maa reise 3 Mil ned til deres Valgsted, fordi de ikke

kunne komme til Valg i Kjøge paa Grund af, at man holder paa Amtsgænderne. Var det nu ikke billigt, at man indrettede det saaledes, at nogle af Sognene nærmest Syd for Kjøge slap for at reise de 3 Mil og henlægdes til Kjøge, medens de, der bo ved Roeskilde, fritoges for at reise til Kjøge og kunde gaa til Roeskilde Torv. Dette forekommer mig at ville være langt fornuftigere, og da det er et af de stærkeste Exempler paa en unaturlig Iuddeling af Valgkredse, har jeg villet fremhæve det, uden dog at gaa nærmere ind paa denne Betragtning, men det er Noget, som jeg mener, at vi ville komme til at undersøge nærmere, naar vi overhovedet skulle ind paa en ny Ordning af Valgkredse. — De ærede Herrer have særligt taget Hensyn til Spørgsmaalet for Kjøbenhavns Vedkommende. Og saa dette er fuldkommen begrundet. Jeg tror ogsaa, ja, jeg er uden at have Tallene fuldt forfikkret om, at Forholdet mellem Vælgerne og Folketallet i Kjøbenhavn ikke nær er det samme, som det er ude omkring i Landet. Jeg tror ikke, at der efter Forholdet af Folkemængden er saamange Vælgere i Kjøbenhavn, som der med den samme Folkemængde er ude i Landet. Nu har Grundlovens Bestemmelse taget Folketallet som Norm. Jeg vilde have ment — men dette er Noget; vi maa tage, som det ligger —, at det havde været fornuftigere og rigtigere at tage Vælger-tallet end at tage Folketallet. Salfald er dette Noget, som overfor Kjøbenhavn ved en Forøgelse af to Valgkredse vel maa komme i Betragtning. Men saa har tillige den høitærede Regering i Lovforslagets § 3 foreslaaet, at Kommunalbestyrelsen senere skulde kunne faa omdelt de Kjøbenhavnske Valgkredse med Indenrigsministerens Samtykke, naar den fandt det beleiligt. Dette er efter min Anskuelse en aldeles utilladelig Bestemmelse. Hvorfor har den ærede Regering ikke tænkt paa at give Amtsrædene omkring i Landet den samme Myndighed? Amtsrædene ere ogsaa en overordnet kommunal Autoritet. Hvorfor skulle disse ikke have en Ret, som man vil give den Kjøbenhavnske Kommunalbestyrelse. Men jeg vilde beklage den Dag, da man gav den Kjøbenhavnske Kommunalbestyrelse en saadan Ret. Efter hvad